

Burgemeester Buijs over toekomst van dorp: Welzijn van Aarlese inwoners is nu onze eerste zorg

(Van een onzer verslaggevers)

AARLE-RIXTEL — „Wij hebben in Aarle-Rixtel geen grote projecten meer op stapel staan. Het beleid is niet gericht op een grote groei en het realiseren van allerlei voorzieningen die daarmee verbonden zijn. Het gemeentebestuur ziet het tegenwoordig als de belangrijkste taak om het de mensen die hier wonen naar de zin te maken. En om dat welzijn te dienen is het niet alleen zaak om welzijnsprojecten als een gemeenschapshuis, een bibliotheek, een jeugdboerderij etc. op poten te zetten, maar ook om rekening te houden met minder grote wensen”. Aan het woord is mr. K.A.M. Buijs, burgemeester van Aarle-Rixtel, dat 1976 is ingegaan met een rond inwoneraantal: 5000.

De geboorte van de 5000ste, Monique M.G.Th. van Egdom op 24 december van het vorig jaar, is in Aarle-Rixtel aanleiding geweest voor een bescheiden dorpsfeest. Met een geluidswagen werd het heuglijke feit in het dorp aangekondigd. De schoolkinderen werden op het gemeentehuis getrakteerd. Alle inwoners van het dorp kregen van de gemeente een geboorte-aankondiging toegezonden, tevens een fraai plattegrondje uit 1866 van de gemeente Aarle-Rixtel.

Voor het gemeentebestuur heeft de geboorte van de 5000ste nog meer gevolgen, al is 5000 nog geen echte mijlpaal in die zin dat er bestuurlijk iets verandert. Aarle-Rixtel zal het totdat de 6000ste wordt geboren nog moeten doen met 11 raadsleden. Wel is er weer een drempel overschreden wat betreft de gemeentefinanciën. De gemeente krijgt een hogere overheidsuitkering, een meevaller van naar schatting ca. 65 mille. En dat geld kan Aarle-Rixtel, dit jaar voor het eerst sinds vele jaren boven de rode streep, goed gebruiken.

Het bereiken van een nieuwe limiet is een aardige gelegenheid voor het gemeentebestuur om zich te bezinnen op de toekomst en het verleden, al vindt burgemeester Buijs het moeilijk om voor Aarle-Rixtel een toekomstbeeld te schetsen. „De inzichten op het gebied van planologie, woningbouw, milieubeheer en andere belangrijke taken van de gemeente zijn in enkele jaren zo volkomen veranderd dat het doen van voorspellingen een riskante aangelegenheid is”, aldus burgemeester Buijs.

Woningbouw

Volgens Aarles burgemeester is op dit moment wel te voorzien dat de sterke groei die de kleine gemeenten de afgelopen jaren heeft

gekenmerkt, teruggedrongen zal worden.

„In het gewestelijk structuurplan is vastgesteld dat Aarle-Rixtel, met Helmond en Mierlo behorend tot het centrum van het gewest, relatief meer mag groeien dan gemeenten die buiten die centrumring liggen en die niet tot groeikernen zijn uitgeroepen, zoals Asten en Someren, Deurne en Gemert. Gezien echter het feit dat de bevolkingsaanwas in de gewestelijke kern voornamelijk door Helmond moet worden opgevangen en gezien het feit dat de gemeenteraad wat planning van woningbouw betreft het hoogste bestuursorgaan is, voorzie ik in Aarle-Rixtel een bevolkingsaanwas die nauwelijks groter is dan de natuurlijke groei. We hebben in Aarle-Rixtel een verstandige gemeenteraad, die, naar mijn mening terecht, geen grote groei nastreeft”, aldus burgemeester Buijs.

Meer geld dank zij de 5000-ste

Volgens Aarle-Rixtels eerste burger is het dorp groot genoeg om een leefbare eenheid te blijven. „We hebben een winkelapparaat dat aan de eisen van deze tijd voldoet, we hebben een dokter, sinds kort ook een tandarts, we hebben industrie, een bloeiend verenigingsleven en we hebben nog de ruimte om goed te leven in een fraai dorp. Al met al geen reden dus om het karakter van het dorp ingrijpend te veranderen”, aldus burgemeester

mr. K.A.M. Buijs.

Op dit moment kan de bevolkingsaanwas van Aarle-Rixtel opgevangen worden in het restant van de bouwterreinen in het plan De Koppel. Daarna is het plan Broekeling-Valkendijk aan de beurt, een plan dat in vooroverleg zit en plaats biedt aan 130 à 140 huizen. De gemeente wil daar zo snel mogelijk beginnen met de bouw van 28 woningwoningen. Volgens de huidige inzichten zal het plan Broekeling in 4 à 5 jaar worden volgebouwd. Daarna is het afgelopen met de grote plannen. In Koude Maas is dan nog plaats voor een klein contingent woningen. Alleen op dit moment zit Aarle een beetje krap in de bouwterreinen.

Welzijn

Voor de gemeente komt het begrip welzijn op het voorste plan. Burgemeester Buijs daarover: „We zijn bezig met het realiseren van een gemeenschapshuis in Mariëngaarde en met de jeugdboerderij. Daarmee beschikt het bloeiende verenigingsleven over een aardige accommodatie. We hebben een sfeervol sportcomplex met tennisvelden en een trimbaan. Een nieuwe sportzaal bij de basisschool en de oudere sporthal van de Artex zijn voldoende om de beoefenaren van binnensporten te gerieven.

Uiteraard houdt het welzijn van een dorp veel meer in. Een gezonde samenleving bestaat uit verschillende bevolkingsgroepen. In het verleden heeft het ontbroken aan een middenkader. We hadden in Aarle-Rixtel een grote groep fabrieksarbeiders, en groep agrariërs en dan een groep „duurdere” mensen. Daartussen zat niets. Maar dit probleem, voor een deel gelijk aan dat van de gemeente Helmond, is de laatste jaren gelukkig een heel eind opgelost. De komst van het middenkader heeft goed gewerkt op de leefbaarheid, met name in de verenigingen”, aldus burgemeester Buijs.

Voor de toekomst van Aarle-Rixtel mede gezien in het licht van het welzijn vindt burgemeester Buijs ook het bewaren van Aarles rijke historie — het dorp bestaat om en nabij acht eeuwen — belangrijk. Aarle-Rixtel beschikt over relatief veel officiële monumenten (kerk, kasteel Croy, kapel, dorpspomp, hagelkruis, de te restaureren Witte Poort, diverse boerderijen) en over dorpsgezichten die historisch wel enige waarde hebben (plein met kiosk, gemeentehuis, kruisbeeld bij de Artex).

Het instandhouden hiervan houdt het dorpskarakter levend en bevordert het gemeenschapsleven evenzeer. Ook bejaardenzorg is een van de welzijnsaspecten die voor

Burgemeester mr. K. A. M. Buijs, met links op de achtergrond het gemeentehuis en de Waterstaatskerk, een van de vele monumenten in Aarle, die het dorp karakteriseren.

de gemeente Aarle-Rixtel belangrijk blijft. Aarle telt door de diverse bejaarden- en rusthuizen relatief veel bejaarde inwoners.

Hoewel de taken van de gemeente in de toekomst minder opzienbarend lijken dan in de jaren '60 en '70 ziet burgemeester Buijs de (nog vage) plannen van de regering om een aantal gemeenten in Nederland op te heffen niet zo zitten. „Ik vind de technocratische benadering van het bestuur, zoals die zich steeds meer doet voelen, bepaald beangstigend. Je kunt op grond van een cijfermatige benadering geen goede oplossingen krijgen voor bestuurlijke problemen.

Ik vraag me overigens af of die hele papierwinkel van de overheid om tot bepaalde uitspraken te komen wel nodig is. Maar als Aarle-Rixtel dan toch zijn zelfstandigheid eens zou moeten verliezen, dan liever een samengaan met andere landelijke gemeenten als Beek en Donk en Lieshout dan een annexatie door Helmond”, aldus Aarle-Rixtels burgemeester mr. K.A.M. Buijs.